

waarmee wetenschappers meestal beginnen. Kist merkte dit zelf tijdens de storytellingavond in de Afrikaanderwijk in Rotterdam. Ze vertelde over haar broer die een verstandelijke beperking heeft en hoe hij haar laat nadenken over het aanpassen van DNA. ‘Het was heel spannend om het gesprek zo persoonlijk te beginnen. Dat ben ik als wetenschapper niet gewend. Maar daarna vertelden meer mensen hun verhaal, omdat ik het had gedaan.’

“Je wilt dat mensen waardig kunnen leven.”
Deelnemer aan dialoog in Groningen

Door het gesprek persoonlijker te maken, werd de ‘afstandelijke onderzoeker’ ook een mens van vlees en bloed. ‘Daardoor wilden mensen die normaal niet met wetenschappers in gesprek zouden gaan, toch met mij praten. Je merkt dat negatieve framing op sociale media veel drempels heeft opgeworpen. Met wat tijd en moeite kun je die doorbreken. We moeten dan wel vaker met mensen praten. Gewoon van mens tot mens.’

Hoe nu verder?

Alle reacties, meningen en verhalen die voor een deel te zien zijn in de tentoonstelling, zijn verzameld en geordend in een matrix. Daarin staan de medisch-ethische principes, zoals autonomie, niet-schaden, weldoen en rechtvaardigheid, maar ook extra fundamentele waarden die uit de gesprekken naar voren kwamen, zoals menselijke waardigheid, solidariteit en maakbaarheid, vertelt Kist. ‘Zo ontdek je niet alleen wat mensen vinden van het aanpassen van embryo-DNA, maar vooral welke waarden, zorgen en verhalen achter hun standpunten schuilgaan.’

Volgens de onderzoekers geeft de matrix een goed beeld van wat Nederlanders vinden van het knippen en plakken van DNA. Politici en beleidsmakers hebben nu de lastige taak deze inzichten mee te nemen bij het maken van beleid. ‘In Nederland, tenminste. In Europa staan DNA-dialogen nog in de kinderschoenen. Dat wordt mijn volgende uitdaging’, lacht Riedijk.

Deze wand met ‘Verschillende meningen’ is onderdeel van de tentoonstelling in Erasmus MC.

LROI-jaarrapportage 2026: wat verandert er in de orthopedie?

De LROI-jaarrapportage 2026 is uit! De rapportage geeft inzicht in de ontwikkeling van gewrichtsimplantaten en de behandeling van klompvoeten in Nederland over de afgelopen 19 jaar. Van het aantal geplaatste prothesen en de overleving ervan tot hoe vaak een revisie nodig is en wat patiënten ervan vinden.

Nieuw dit jaar

PROM-uitkomsten (patiëntgerapporteerde uitkomsten) worden weergegeven met boxplots. Daarmee wordt niet alleen het gemiddelde zichtbaar, maar ook de mediaan en de spreiding van de scores. Ook laat de rapportage zien waarin patiënten die wel en geen PROM-vragenlijst invullen van elkaar verschillen. Daarnaast is voor heup-, knie- en schouderprothesen de verdeling van primaire en revisie-ingrepen naar type ziekenhuis toegevoegd.

Opvallende ontwikkelingen

Aantal primaire heupprothesen stabiliseert

Na jaren van groei lijkt het aantal primaire heupprothesen zich te stabiliseren. Een interessante ontwikkeling: komt dit door een veranderde zorgvraag, betere conservatieve behandeling, een veranderde indicatiestelling of is een nieuw evenwicht bereikt?

Anterieure benadering blijft groeien

De anterieure benadering wordt steeds vaker gebruikt bij het plaatsen van een primaire heupprothese. De verschuiving kan samenhangen met onder meer toenemende ervaring, veranderende opleidingspatronen, patiëntvoorkeuren en de verwachting van een sneller functioneel herstel.

Steeds vaker cementloos bij mediale unicondylaire knieprothesen

Bij primaire mediale unicondylaire knieprothesen is een duidelijke verschuiving zichtbaar. Het aandeel on gecementeerde plaatsingen steeg van 47%

in 2016 naar 73% in 2025. Ontwikkelingen in implantaatontwerp en toenemende chirurgische ervaring kunnen een rol spelen bij deze verschuiving.

Infectie belangrijkste reden voor heuprevisie

Infectie was in 2016 de reden voor 19% van de heuprevisies. In 2025 was dat 29%. Daarmee is infectie inmiddels de meest geregistreerde revisiereden. Tegelijkertijd nam het aandeel revisies vanwege loslating van de acetabulum- en femurcomponent af.

Meer on gecementeerde knieprothesen

Het aandeel on gecementeerde totale knieprothesen steeg van 3,6% in 2016 naar 11,6% in 2025. Dat is meer dan een verdrievoudiging in negen jaar. Gecementeerde fixatie wordt nog steeds bij de meerderheid van de totale knieprothesen gebruikt.

Posterior stabilized blijft populair

Meer dan 60% van de primaire totale knieprothesen heeft een posterior stabilized-design, waarbij de functie van de achterste kruisband wordt overgenomen door de prothese. Dit aandeel is de afgelopen jaren vrijwel stabiel gebleven. Eerder LROI-onderzoek liet zien dat dit type prothese een hogere kans op revisie heeft dan een cruciate retaining-prothese.

Groei en innovatie bij enkelprothesen

Het aantal geplaatste enkelprothesen steeg van 169 in 2016 naar 250 in 2025. Ook patiëntspecifieke instrumentatie (PSI) wordt vaker gebruikt: het aandeel steeg van 31% in 2022 naar

56% in 2025. De overleving van enkelprothesen bleef daarbij vergelijkbaar.

Sterke groei van schouderprothese-ingrepen

In 2025 werden 5.294 ingrepen geregistreerd, tegenover 2.893 in 2016. Het aandeel reversed schouderprothesen nam sterk toe: in 2025 was 82% van de primaire schouderprothesen een reversed schouderprothese. Hemi- en resurfacingprothesen worden juist minder gebruikt.

Unicondylaire knieprothese wint terrein

Het aandeel unicondylaire knieprothesen steeg van 11% in 2016 naar 25% in 2025. Het aandeel totale knieprothesen daalde in dezelfde periode van 89% naar 75%.

Benieuwd naar meer?
Bekijk de LROI-jaarrapportage op:
 lroi.nl/jaarrapportage.

Vragen of suggesties?
 Mail de LROI via lroi@orthopeden.org

